

TEDENSKA SLIKE

PRILOGA

DOMOVINI

Leto III.

V Ljubljani, dne 4. avgusta 1927

Stev. 31

Ivan Vrhovnik — zlatomašnik

Le redko kateri Kristusov služabnik se je tako verno držal in drži Gospodovih besedi: »Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe in ne stori nikomur, kar ni tebi drago,« kakor baš zadnji slovenski zlatomašnik Ivan Vrhovnik, ki je vršil velik svečani obred zlato mašo, pretečenj eden, 27. julija, v Ljubljani v Trnovski cerkvi. Izpolnjuje pa tudi druge važne Gospodove besede: »Bogu kar je božjega, kralju kar je kraljevega«, katerih premnogi njegovi stanovski sodrugi nočejo pripoznati ali pa ne razumejo in vlečejo vse najsvetejše obrede v posvetno službo.

Baš radi svoje dobrote in točnega izpolnjevanja stanovskih dolžnosti je tako zelo priljubljen med narodom kakor malokateri izmed njegovih duhovskih sodrugov. Služboval je v raznih farah in zvesto pasel svoje ovčice, kot pravi apostol medsebojne strpljivosti in ljubezni. Kar je imel prostega časa ga je porabil za izpopolnjevanje svojega znanja in zato je mnogo čital. Dočim so se razni njegovi stanovski sodrugi vtikali v politično borbo, se je on kot visoko naobražen mož, duhovnik, bavil s pisateljevanjem in posvetil največ prostega časa delu za narodni dobrobit. Največje zasluge si je pridobil pri ustanovi naše, nad vse važne šolske družbe Sv. Cirila in Metoda, ki je bila in je najvažnejša ustanova za izobrazbo in obrambo našega naroda, posebno v obmejnih krajih, kjer so hoteli in še hočejo naši narodni nasprotniki zatreti naš jezik. Deloval je pri njej kot urednik in glavni sotrudnik njenega Vestnika, koledarja ter njene knjižnice. Namesto, da bi prejemal za svoje delo in velik trud plačilo, pa je žrtvoval še svoje skromne dohodke.

Ko je izpolnil svojo stanovsko službeno dobo in je bil upokojen ni odšel v brezdelje. Nastanil se je v vilji v Kolizejski ulici v Ljubljani, kjer deluje še neprestano, kakor v svojih mladih letih. Vsako jutro, ko opravi svoje duhovske dolžnosti v trnovski cerkvi, kjer je župnjeval do svojega upokojenja, odide v svojo sobo, v delavnico in dela neumorno. Srečne dni pa uživa častitljivi gospod čez poletje v svojem dragem vrtu, katerega ima izredno lepo urejenega. Nebroj najlepših

cvetlic ima nasajenih in kaj rad šeče med njimi. V lepih poletnih dneh ne dela v sobi, sedi v ljubki vrtni utici sredi vrta, obdani od vinske trte, kamor ne sega vsakdanji poulični ropot in je obvarovan pred prahom cestne enoličnosti.

Največ piše o naši domači zgodovini, katero pozna tako temeljito kakor menda nihče izmed danes živčih. Spisal je že mnogo zelo zanimivih člankov o starodavni Ljubljani, katere posebno radi čitajo starejši Ljubljančani in uživajo srečne ure, spominjajoč se pri njih nekdanjih lepih dni. To delo pa ni posebno lahko, treba

mu je bilo preiskati vse stare, zaprašene zapiske. — Kljub temu, da čestiti duhovnik v svoji skromnosti ni hotel nikomur nič omeniti o izredno svečanem dogodku, je vendar Ljubljana že davno znala, da gospod Ivan Vrhovnik bere 27. julija zlato mašo in se na to pripravila dostojno.

Dan pred praznovanjem so se oglasili pri slavljenecu odposlanci C. M. D. in sicer člani vodstva, 15 odbornikov in odbornic in zastopniki vseh ljubljanskih podružnic. Imenom vseh odposlancev mu je čestital družbeni predsednik gosp. notar Hudovernik in mu izročil v veliko veselje precejšnjo vsoto, nabrano za družbo sv. Cirila in Metoda. Drugi navadni zemljani so srečni, kadar dobe kaj za sebe, sivolasi svečenik pa je užival srečo, ko je prejel denar za dobrobit naroda, katerega on tako zelo ljubi. Dvorna dama gospa Franja Tavčarjeva pa mu je poklonila velik šopek nageljnov. Zvečer so zvonovi oznanjevali iz razsvetljenih trnovskih cerkvenih stolpov svojim faranom svečano vest prihodnjega dneva. V imenu trnovskih župljanov so izročile Trnovčanke zlatomašniku srebrni križ in se pri tej priliki spomnile, kako hladno so ga sprejeli Trnovčani l. 1891 in kako se jim je priljubil med svojim vzornim župnikovanjem, ko si je pridobil srca vseh faranov.

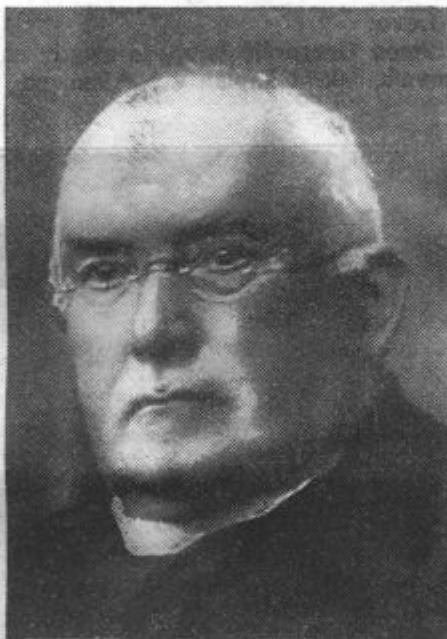
Na dan svečane službe božje so jeli ljudje že na vse zgodaj prihajati v cerkev, ki je bila med obredom nabito polna. Poleg domačih faranov je prisostvovalo obredu zlatomašnika mnogo slavljencevih prijateljev in zastopani so bili vsi najvišji uradi kakor mnoga narodna društva.

Ob vhodu v cerkev so zlatomašnika čakali belo oblečeni dečki in deklice s cvetjem v roki in neka gospodična mu je čestitala češ, da je želja faranov, da naj doživi čil in zdrav kakor je danes, še vsaj mašo bisernico in mu izročila pri tej priliki zlat šopek. Slavljencec se je pri tej priliki posebno ginjeno zahvalil mladini in ji porazdelil v spomin podobice.

Med službo božjo je zlatomašniku stregel sam župnik g. Finžgar, zbor na koru, iz najboljših pevcev, pa je zapel slavnostni pozdrav zlatomašniku.

Po končanih obredih so gosp. Vrhovnika pozdravljali ponovno pred cerkvijo in obsipali s cvetjem. Mnogi so mu čestitali med potjo proti domu, največ pa jih je prihajalo na slavljenčev dom. Seveda je zlatomašnik prejel tudi nebroj pismenih in brzojavnih čestitk iz raznih oddaljenih krajev, kjer so raztreseni njegovi prijatelji in čestilci.

Med čestilci so bili visoki državni uradniki in tudi njegovi stanovski sodrugi. Tako vidimo, koliko dobrega lahko stori za farane duhovnik, ki se drži besed gospodovih in se zaveda svojih dolžnosti.

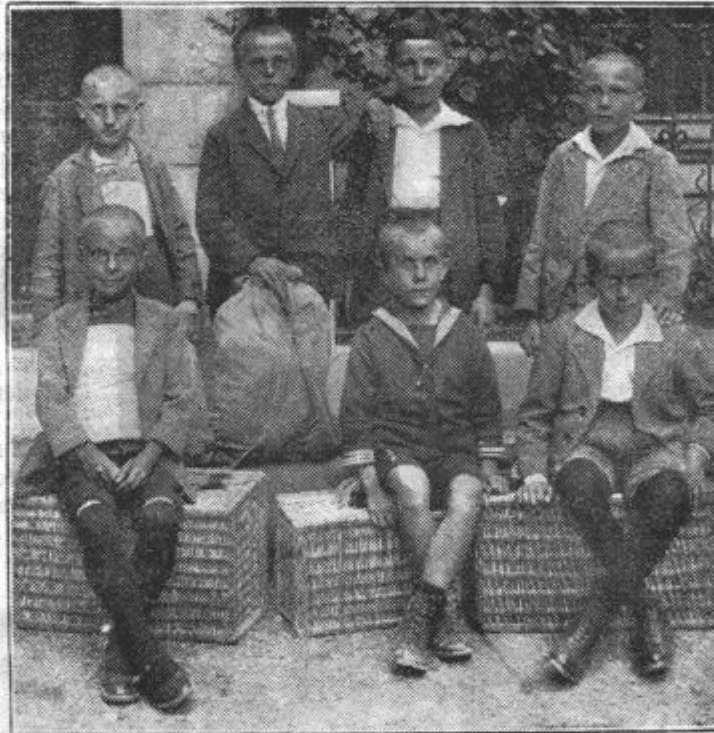

Pogled na hišico zlatomašnika Vrhovnika v Kolezijski ulici v Ljubljani z njegovega velikega vrta, kamor je na sredo zasadil košato lipo

Desno: Zlat šopek in srebrn, bogato pozlačen križ, ki so ju zlatomašniku Vrhovniku darovali bivši župljani

Levo: Pesnik Simon Gregorčič (stoji) in njegov najboljši prijatelj Vrhovnik, takrat kaplan v Naklem na Gorenjskem

Jakob Peternel, bivši župan na Bledu, je praznoval svojo 70letnico. Ima največje zasluge za povzdigo Bleda v veliko slovensko letovišče

Dr. Andrej Ferjančič, bivši napredni državni poslanec in podpredsednik državnega zbora na Dunaju er zaslužen delavec za povzdigo našega tujskega prometa, je v visoki starosti umrl na Bledu

V sredi: »Jutrovi dečki, ki jih je »Jutro« na predlog svojih naročnikov poslalo brezplačno za 4 tedne na morje, ko se je vrnilo 10 revnih deklic, ki so se nahajala v Omišlju na otoku Krku. Dečkov je »Jutro« poslalo 12, na sliki jih pa vidimo le 7, ker sta 2 Mariborčana vstopila v vlak v Zidanem mostu, trije zaostali so se pa odpeljali šele 3. t. m.

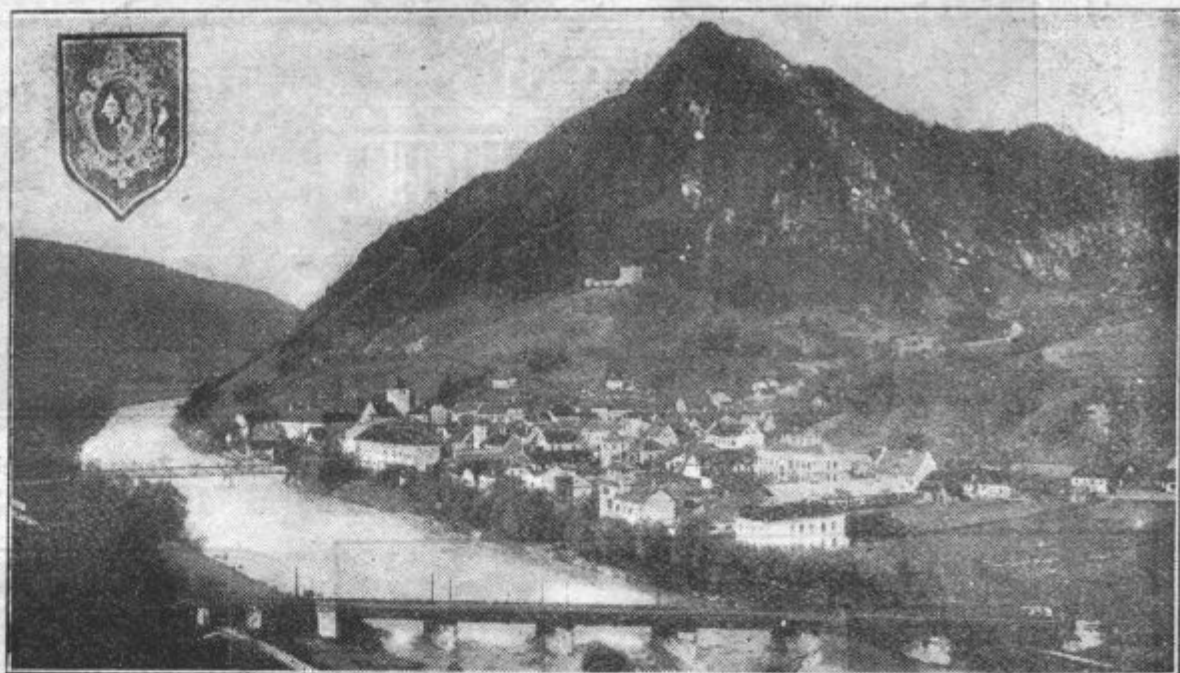

Šišenski Sokolji grade sami letno telovadišče

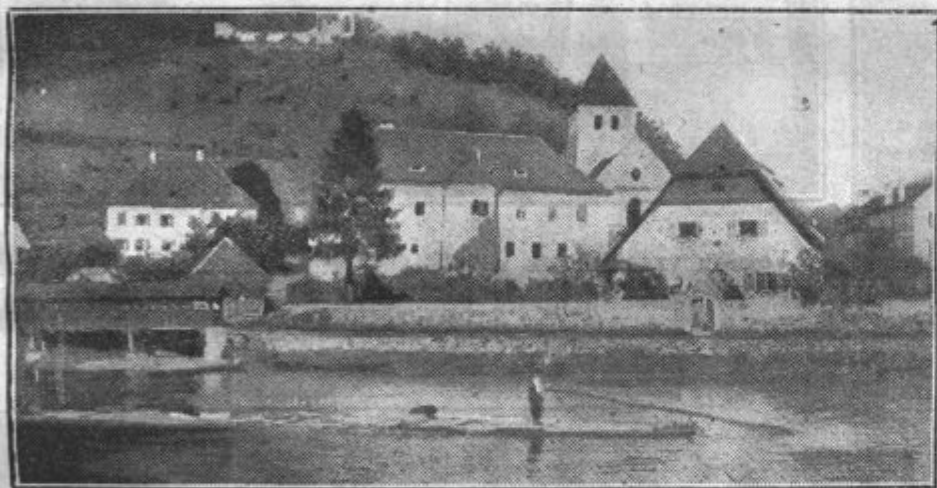
Desno:

Ivan Zakotnik, župan in že vseh 25 let, kar Sokol obstoji, starosta Sokola v Šiški.

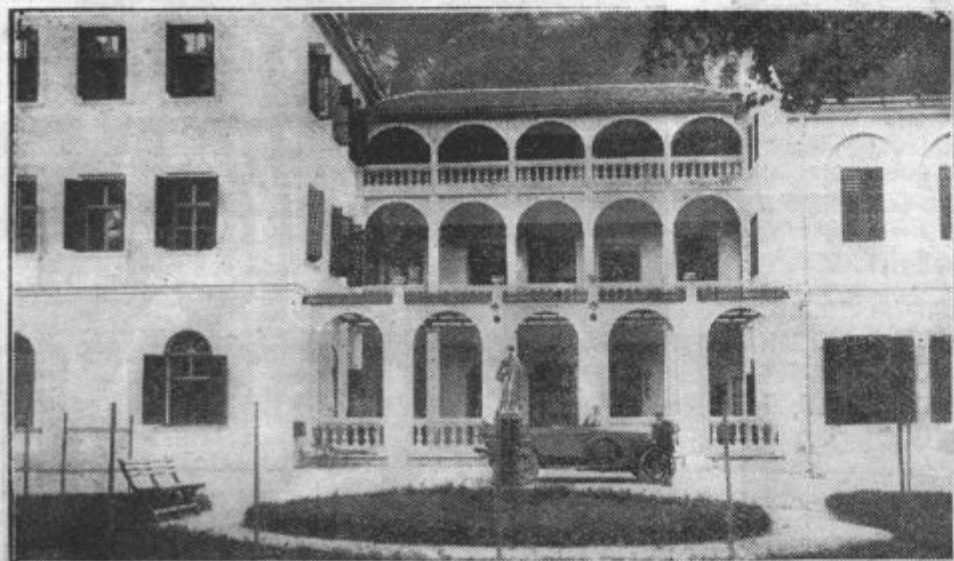
Laško, najmlajše mesto Slovenije

Mesto Laško ob Savinji, znano po naprednem mišljenju prebivalcev, je sedež srezkega poglavarstva in drugih uradov. Do prevrata je bilo nemškutarsko gnezdo, po osvobojenju so pa oholi Nemci, izkoriščevalci slovenskega prebivalstva, izginili. — Na levi: **Dr. Franjo Roš**, splošno spoštovani odvetnik in župan mesta Laško

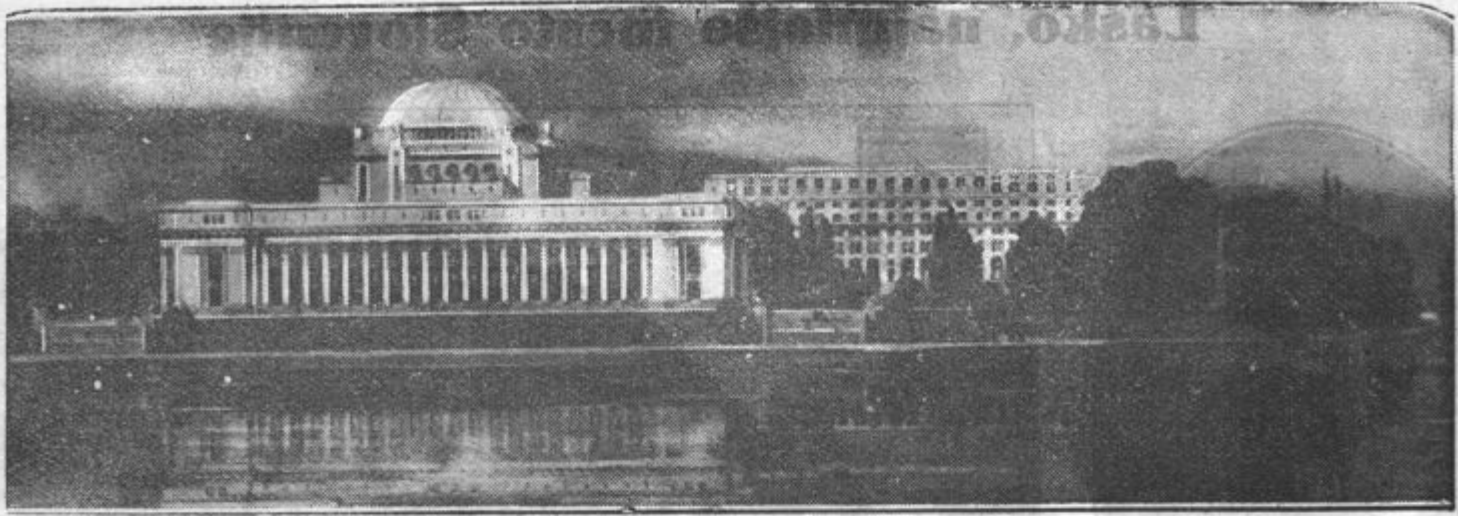
Župna cerkev z gradu podobnim župniščem in ruševina gradu Tabor v Laškem. — Na desni: **Konrad Elsbacher**, ugledni veletrgovec, bivši prvi občinski gerent in sedanjí podžupan v Laškem

Zdravilne toplice v Laškem, kamor z vse Evrópe prihajajo bolniki iskat zdravja.

Na desni: Pogled na prelepo dolino Savinje z mestom Laško v ozadju.

Načrt za palačo Društva narodov v Ženevi v Švici

Velika dirka v Parizu in konji, ki so dobili glavne nagrade

Vojaška vzgoja otrok v boljševiški Rusiji. Slika nam kaže, kako učitelji poučujejo šolarje o ravnanju z maskami proti strupenim plinom

Nesrečen izid bikoborbe. Na sliki vidimo, kako je že zaboden bik v smrtnem boju nasadil bikoborca z rogmi v spodnji del telesa in ga vrgel čez glavo na tla, kjer je obležal mrtev. Kmalu na to je poginil tudi bik.

Nov ples. V Ameriki so iznašli nov ples, ki se pleše v troje. Gotovo ga bodo vpeljali tudi v Evropi po velikih mestih